

Strategi för folkhälsoarbetet i Norrtälje kommun

1. Bakgrund

Folkhälsan i Sverige utvecklas överlag positivt. Medellivslängden fortsätter att öka och skillnaden mellan könen minskar. Hälsan och förutsättningarna för att ha en god hälsa är dock inte jämnt fördelade, det finns skillnader mellan olika grupper i samhället. Därför behöver vi ha ett jämställd- och jämlikhetsperspektiv i arbetet med folkhälsan.

Norrtälje kommun har en tydlig vision om framtiden. Den pekar ut färdriktningen för vårt agerande på kort och lång sikt i strävan att skapa attraktionskraft och tillväxt på flera plan. Genom ett strategiskt, långsiktigt och hållbart folkhälsoarbete bygger vi samhälle och människor för framtiden.

Barn och ungas framtid är ett av kommunens målområden. Därför ska vi stärka barn och ungas hälsa. Genom strategins fokusområden skapar vi större möjlighet att uppnå målet med en ökad hälsa för alla i kommunen.

2. Syfte

Strategin för folkhälsoarbetet ska bidra till ett långsiktigt, hållbart och systematiskt folkhälsoarbete. Strategin är framtagen i linje med Norrtälje kommuns policy för trygghetsarbete för att stödja kommunens övergripande målområden.

Folkhälsoarbetet ska syfta till att arbeta hälsofrämjande för en hållbar utveckling på befolknings- och gruppnivå. Eftersom hälsan är olika mellan olika grupper behöver vi ha ett jämställd- och jämlikhetsperspektiv i åtanke när vi arbetar med folkhälsan. Tillsammans ska vi jobba för ett friskare Norrtälje.

3. Mål

Det övergripande målet med folkhälsoarbetet är att det ska skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor och goda uppväxt- och livsvillkor samt möjlighet till delaktighet för alla invånare.

Folkhälsoarbetet ska sträva efter och gå i linje med vår uttalade vision om frihet, framtid och förtroende och skapa möjlighet för alla invånare att leva det liv var och en vill leva – det ska vara enkelt att leva hälsosamt i Norrtälje kommun.

4. Målgrupper

Den primära målgruppen för strategin är alla invånare i Norrtälje kommun med fokus på barn och unga. Den sekundära målgruppen är interna och externa aktörer och samverkanspartners.

Alla invånare, oavsett bakgrund eller livssituation, ska ges samma förutsättningar för att kunna leva ett gott liv och hälsosamt liv i vår kommun.

5. Fokusområden i folkhälsoarbetet

Utifrån en gemensam bild av hur hälsan ser ut i vår kommun, så har flera fokusområden identifierats. I varje fokusområde ska frisk- och skyddsfaktorer beaktas och varje område kommer att kopplas ihop med handlingsplaner.

Idag vet vi att förutsättningarna för hälsa är olika. För att kunna förbättra folkhälsan och minska skillnader i hälsa mellan olika grupper i befolkningen, behöver olika perspektiv såsom genus, socioekonomiska förutsättningar, sexualitet, funktionsnedsättningar och etnisk bakgrund integreras i arbetet. Tillsammans ger detta oss

möjligheten att se mångfalden av individer och relationer dem emellan och mellan grupper.

De två övergripande fokusområde i folkhälsostrategin är delaktighet och inflytande i samhället samt barn och ungas uppväxtvillkor. Dessa skall beaktas i resterade fokusområden.

- **Delaktighet och inflytande i samhället**

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan. För att nå det övergripande folkhälsomålet skall särskild vikt läggas vid att stärka förmågan och möjligheten till social och kulturell delaktighet för ekonomiskt och socialt utsatta personer samt vid barns, ungdomars och äldres möjligheter till inflytande och delaktighet i samhället.

I de nationella folkhälsomålen beskriver man att stödjande sociala miljöer är viktiga för individen. Kring dessa betonas särskilt insatser som syftar till minskad isolering, ensamhet och otrygghet betonas särskilt liksom möjligheter till ökad delaktighet i förenings- och kulturverksamhet. Som särskilt angelägna målgrupper anges bl.a. äldre människor, funktionshindrade och långtidssjuka, invandrare och

långtidsarbetslösa. Det är viktigt att alla invånare känner sig välkomna, delaktiga och har inflytande i samhället.

- **Barn och ungas uppväxtvillkor**

Trygga och goda uppväxtvillkor är avgörande för barns och ungdomars hälsa och för folkhälsan på lång sikt. Trygga och goda uppväxtvillkor är därför ett särskilt fokusområde. Den ökande psykiska ohälsan bland barn och ungdomar skall uppmärksammas särskilt, liksom utvecklingen av barns och ungdomars levnadsvanor.

Norrtälje kommun ska arbeta i linje med Barnkonventionen vilket innebär att alla barn har rätt till social trygghet, skälig levnadsstandard, lek, vila och fritid. Vi ska arbeta för att motverka barnfattigdom bland annat genom att ha avgiftsfria aktiviteter på loven och stödja vårt föreningsliv.

- **Föräldraskapsstöd**

Föräldraskapsstöd innebär att ge föräldrarna kunskap om barns hälsa och utveckling, ge verktyg att hantera svårigheter i vardagen, samt stärka föräldrars positiva egenskaper och sociala nätverk. Ett utvecklat föräldraskapsstöd är en del av en långsiktig satsning för att främja hälsa och förebygga ohälsa bland barn och unga genom föräldrarna.

- **Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel**

Vi arbetar efter det nationella övergripande målet för alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) vilket är: ett samhälle fritt från narkotika och doping, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.

Målet nås genom ett delat ansvar och samverkan mellan olika aktörer i Norrtälje kommun. Fokus ligger på tillgångs- och tillgänglighetsbegränsande arbete, förebyggande arbete med barn och ungdomar, föräldraskapsstöd, tidiga insatser samt vård och behandling.

- **Hälsofrämjande hälso- och sjukvård**

Hälso- och sjukvården har stor betydelse för den långsiktiga hälsoutvecklingen genom sin specifika kompetens, sin auktoritet, breda kunskap och stora kontaktyta gentemot invånarna. Strategin ska underlätta för att i samverkan med Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje och vårdbolagen, arbeta för en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård.

- **Hälsa i arbetslivet**

En frisk och sund arbetsmiljö kräver ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Det ska finnas ett tydligt fokus på att öka frisknärvaron i hela organisationen med uppföljningar av den sociala, organisatoriska och fysiska arbetsmiljön.

- **Fysisk aktivitet, matvanor och livsmedel**

Levnadsvanor, såsom fysisk aktivitet och kostvanor är faktorer som påverkar hälsan i stor utsträckning. Invånarna själva har det yttersta ansvaret för sin livsstil och sina levnadsvanor men folkhälsoarbetet i kommun ska arbeta med att skapa hälsofrämjande förutsättningar och möjliggöra för invånarna att välja hälsofrämjande alternativ. Folkhälsoarbetet i samverkan, arbetar för att erbjuda en meningsfull och innehållsrik fritid.

- **Psykisk hälsa**

Psykisk hälsa handlar bland annat om att människor upplever sin tillvaro meningsfull, att de kan använda sina resurser, vara delaktiga i samhället och uppleva att de har förmåga att hantera livets normala motgångar.

Skillnader i livsvillkor, levnadsvanor och hälsa ökar mellan områden med olika socioekonomisk sammansättning och förutsättning. I Norrtälje kommun är ohälsotalen höga och vi har en hög psykisk ohälsa bland både barn och vuxna.

6. Genomförande

Trygg i Norrtälje kommun ansvarar för ledning, samordning, kommunikation, uppföljning och utvärdering och tar tillsammans med berörda nämnder, förvaltningar och Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje fram åtaganden och aktiviteter för folkhälsoarbetet i gemensamma handlingsplaner.

Folkhälsoarbetet i Norrtälje kommun, är insatser som sker i samverkan mellan olika aktörer. Samverkan skapar förutsättningar för att främja, förebygga och bevara folkhälsan i kommunen. Folkhälsoarbetet utgår från värdegrunden: invånaren först, allas lika värde och höga förväntningar.

Det är de samlade åtgärderna från alla aktörer som avgör hur folkhälsan i kommunen utvecklas - därför är folkhälsan ett ansvar för hela samhället.

Ett folkhälsoråd startar med representanter från kommunens förvaltningar, kommunalförbundet sjukvård och omsorg, vårdbolag samt föreningar. Representanterna i folkhälsorådet kommer arbeta vidare med de olika fokusområdena och dess handlingsplaner i sina respektive förvaltningar.

7. *Uppföljning*

Handlingsplaner från respektive fokusområden som är kopplade till strategin för folkhälsoarbetet följs upp i det årliga årsbokslutet.